Eksempler på hændelser med strøm – Faste installationer

- Skadelidte elektriker skulle sætte et låg på en ældre EP-roset. Da låget var svært at få på plads
  trykkede skadelidte med hænderne på låget og kom derved i berøring med spændingsførende dele.
  Låget blev fastholdt med metalskruer og én af skruerne i låget rørte ved den uisolerede klemme i
  dåsen. Installationen var beskyttet mod indirekte berøring af en foransiddende fejlstrømsafbryder,
  som var virksom.
- I forbindelse med udbedring af en mindre malerreparation bag en kabelbakke under loftet kom skadelidte i berøring med spændingsførende dele. Fejlstrømsafbryderen var virksom og koblede ud. Et uafsluttet spændingsførende installationskabel hang løst ud af kabelbakken.
   Bygningen på 1500m2 skulle opdeles i 5 mindre lejemål og i den forbindelse var alt gjort spændingsløst i bygningen. Ved en fejl var der af en uforklarlig grund blevet sat spænding på det omtalte kabel. Hvem der havde sat spænding på kablet var umuligt at finde ud af.
- En maximal-afbryder på 125A til beskyttelse af en 125A CEE stikkontakt koblede ud. Den ansatte prøvede at genindkoble afbryderen igen. Dette blev gjort mere end 5 gange. Afbryderen blev koblet ind på en fejlramt installation og til sidst skete der en overophedning af afbryderen, hvorefter der stod en stikflamme ud fra afbryderen. Medarbejderen blev ramt på hånden af stikflammen. Der foreligger hermed en overtrædelse af SB6, 622.1 Sikringer, automatsikringer eller maksimalafbrydere til overstrømsbeskyttelse af ledninger eller brugsgenstande må kun udskiftes eller genindkobles én gang efter overbrænding eller automatisk udkobling. Sker der straks igen en sikringsoverbrænding eller automatisk udkobling, skal den eventuelle fejl fjernes, og ny sikringsudskiftning eller genindkobling må ikke foretages, før isolationsmodstanden er målt til en forskriftsmæssig værdi.
- Afdøde elektriker skulle flytte nogle eksisterende gadelyslamper. Gadelyslamperne skulle demonteres og 2 kabler (4x1,5mm2 PVIKJ) skulle forlænges. Afdøde valgte, uvist af hvilken grund, at gå i gang med arbejdet uden at fortælle det til nogen. Der blev ikke afbrudt for spændingen og der blev ikke anvendt L-AUS udstyr. Elektrikeren blev fundet livløs i udgravningshullet og man prøvede forgæves på genoplivningsforsøg.
- En servicetekniker kom i berøring med spændingsførende dele ved et defekt kabel. Et kabel, som ikke var i brug mere, var ikke blevet demonteret. Isoleringen på kabelkappen var blevet ødelagt, idet kablet var kommet i klemme i en metallåge. PE-lederen var ikke monteret i kablet. Virksomheden har efterfølgende indskærpet overfor elinstallatøren, at elinstallationer, som ikke er i brug mere skal fjernes, så lignende ulykker kan undgås.
- Ved arbejdet med at installere 2 stikkontakter i værkstedet kom skadelidte elektriker i berøring med spændingsførende dele. Ulykken skete da skadelidte skulle tilslutte et kabel i en dåse i kabelbakken ved loftet. Der var ikke afbrudt for spændingen og der var ikke på forsvarlig måde

konstateret, at alle delene i arbejdsområdet var spændingsløse. Skadelidte arbejdede med spænding på og anvendte ikke L-AUS værktøj eller isolerende handsker.

- Skadelidte lærling kom i forbindelse med montering af lampesteder i berøring med spændingsførende dele. Der var ikke afbrudt for forsyningen og der var ikke foretaget kontrolmåling.
- En dreng fra 1. klasse havde fundet nogle søm, som han stak ind i hullerne i en stikkontakt. Efter
  det oplyste fra personalet, så skulle 6 andre børn fra institutionen også vise, at de var modige og
  berøre sømmene, for det kildrede så mærkeligt i fingrene.
   Bygningen var fra 1974 og dengang var stikkontakterne ikke pillesikre. Installationen var lovlig og
  der var installeret en HPFI-afbryder. Fritidscenteret vil afblænde de stikkontakter, som ikke bruges
  og udskifte de andre stikkontakter til nye pillesikre kontakter.
- En beboer i en etageejendom fik et kraftigt elektrisk stød, da skadelidte berørte en hoveddør og en elevator samtidig. Elevatorinstallationen var ikke fejlbehæftet, men der var fejl i installationen i lejligheden. Ved udskiftning af låsen i hoveddøren var der i dørkarmen blevet monteret et nyt låseblik og ved fastgørelse af dette var der anvendt så lange skruer, at én af disse havde fået kontakt med en grundisoleret leder til en kontakt monteret i dørgerigt.
- Skadelidte elektriker ville se, om der var spænding på et kabel. Ved denne manøvre ramte kablet en kabelbakke og skadelidte fik et elektrisk stød. Hændelsen skyldtes en meget uforsigtig omgang med spændingsførende dele.
- Skadelidte lærling skulle skifte et lampeudtag og kom herved i berøring med spændingsførende dele. Skadelidte havde spurgt svenden, om der var afbrudt for spændingen, hvilket blev bekræftet.
   Der blev ikke foretaget kontrolmåling og lærlingen havde ingen instruktion fået om arbejdet.
- Ved montering af et køkkenskab skulle skadelidte tømrer skubbe et elkabel gennem et hul i underpladen ind i køkkenskabet. Før arbejdet blev påbegyndt fik skadelidte bekræftet af en elektriker, at kablet var spændingsløst, men det var det ikke og skadelidte kom i berøring med spændingsførende dele.
  - Elektrikeren var vidende om, at de andre håndværkere på byggepladsen skiftede sikringer og satte sikringer i sikringsholderne i eltavlen. Trods dette var der ikke sikret mod indkobling af installationer, som ikke var klar til at blive taget i brug.
- Skadelidte lærling kom i berøring med spændingsførende dele, da en kollega spændingssatte en installation uden at sikre sig, at der ikke var fare forbundet med at sætte spænding på installationen.
  - Kollegaen fulgte ikke instruktionerne fra virksomhedens sikkerhedsfolder, som var blevet udleveret og læst.

- Skadelidte lærling kom i berøring med spændingsførende dele, fordi han havde glemt at afbryde for spændingen, inden han påbegyndte arbejdet med et lampeudtag.
- Skadelidte klejnsmedelærling var ved at afkorte nogle rør med en stationær båndsav, da skadelidte fik et elektrisk stød. Båndsaven var ikke tilsluttet til beskyttelseslederen og i installationen var der en isolationsfejl. Skadelidte var til 24 timers observation på sygehuset.
- Skadelidte elektriker skulle reparere et armatur for et lysstofrør. Ved demonteringen kom skadelidte i berøring med spændingsførende dele ved en defekt fatning. Skadelidte arbejdede med spænding på og anvendte ikke L-AUS værktøj eller isolerende handsker.
- Skadelidte lærling kom ved montering af afbryder og stikkontakt i berøring med spændingsførende dele. Skadelidte og elektikersvenden glemte at afbryde for spændingen og foretog ikke kontrolmåling for at kontrollere, om der var spænding på installationen inden arbejdet blev påbegyndt.
- Skadelidte elektriker skulle udskifte en gammel stikkontakt med sikringer til en CEE-stikkontakt. Sikringerne skulle bibeholdes og stikkontakten skulle monteres under sikringskassen. Skadelidte lavede en kortslutning med en uisoleret polygriptang. Der var ikke foretaget kontrolmåling og skadelidte arbejdede med spænding på og anvendte ikke L-AUS værktøj eller isolerende handsker.
- Skadelidte elektriker tog fat i et installationskabel, hvor der var spænding på enden. Kablet var tilsluttet i tavlen og gruppeafbryderen var indkoblet. Kablet var ikke blevet afsluttet i en dåse eller lign. Der var ikke foretaget eftersyn og afprøvning før idriftsætning. Arbejdsstedet var en byggeplads.
- En murer kom i berøring med nogle gamle installationskabler ved reparationsarbejde og fik et elektrisk stød.
- Skadelidte elektriker kom i berøring med spændingsførende dele ved tilslutning af en kogeplade.
   Der var ikke foretaget en kontrolmåling og skadelidte arbejdede med spænding på og anvendte ikke L-AUS værktøj eller isolerende handsker.
- I forbindelse med montering af en stikkontakt var der ikke afbrudt for spændingen, og skadelidte elektriker fik strømgennemgang fra hånd til hånd. Skadelidte arbejdede med spænding på og anvendte ikke L-AUS værktøj eller isolerende handsker.
- Skadelidte elektriker fik et elektrisk stød ved montering af et lampested. Skadelidte stod på en stige og rørte ved en kabelbakke og fik derved strømgennemgang fra hånd til brystkasse. Skadelidte arbejdede med spænding på og anvendte ikke L-AUS værktøj eller isolerende handsker.
- I forbindelse med tilkobling af en leder til et sikringsæg i et lavspændingsluftledningsanlæg kom skadelidte elektrikerlærling i berøring med spændingsførende dele. Det er uklart, hvad der skete

for skadelidte, men skadelidte brugte ikke isolerende handsker. Arbejdsgiveren har indskærpet brugen af nødvendige værnemidler i forbindelse med L-AUS arbejder.

- Løs forbindelse i samlemuffe forårsagede stød i hånden.
- Skadelidte vvs-montør skulle skære rør over under et loft i en kælder, da venstre overarm ramte et
  løsthængende kabel. Kablet var spændingsførende og ledningsenderne var ikke beskyttet med
  samlemuffer eller afsluttet i en dåse.
- Ved udskiftning af glimtænder krakelerede afdækningen omkring fatning til lysrøret og skadelidte berørte den spændingsførende leder og fik strømmen igennem sig.
- Under nedtagning af gammel elinstallation fra wienerstige fik skadelidte et elektrisk stød og faldt ned af stigen. Uheldet skyldtes en fejl i den eksisterende installation.
- Reparation af lysinstallation i forbindelse med renovering af badeværelser. Skadelidte var ved at samle ledninger ved lampe på et toilet. Toilettet var så lille, at baghovedet rørte ved væggen, da skadelidte lagde hovedet tilbage for at bruge læsefeltet i brillerne. Samtidig rørte venstre hånd ved metallet på skruetrækkeren. Skadelidte fik strømgennemgang fra venstre hånd til baghovedet.
- Skadelidte var ved at montere hvidevarer i et nyt hus. Var instrueret i, at der skulle afbrydes for spændingen og der skulle laves en kontrolmåling. Skadelidte tilsluttede opvaskemaskinen og afprøvede den, glemte at afbryde for spændingen igen og begyndte at montere kogesektion og ovn. Skadelidte kom i berøring med spændingsførende ledninger med venstre hånd.
- Skadelidte var ved at opsætte føringsvej, da han ramte spændingsførende kabel, der var løst ringlet op, med venstre arm. Kablet var fra en ældre installation. Kablet var spændingsførende og ledningsenderne var ikke beskyttet med samlemuffer eller afsluttet i en dåse. Skadelidte fik strømgennemgang fra arm til arm.
- Under demontering af termostat kom skadelidte i berøring med spændingsførende dele. Skadelidte arbejdede med spænding på og anvendte ikke L-AUS værktøj eller isolerende handsker.
   Installationen var ikke blevet afbrudt som aftalt.
- Skadelidte stod på en stige og arbejdede ved lampested over et nedhængt loft. Den ene arm lå på
  loftet, hvilket var af metal, den anden arm rørte ved en spændingsførende del i lampestedet. Der
  var tale om L-AUS arbejde og skadelidte brugte ikke isolerende handsker.
- Skadelidte lærling skulle sammen med en svend lave fejlsøgning på et kabel til en føler på en fjernvarmestyring. Skadelidte skiftede i den forbindelse en termostat, imens der var spænding på anlægget og fik derved et elektrisk stød. Der var afbrudt ved gruppeafbryderen, men det viste sig, at der var afbrudt for den forkerte gruppeafbryder. Der var ikke foretaget en kontrolmåling inden

arbejdet var påbegyndt. Skadelidte arbejdede med spænding på og anvendte ikke L-AUS værktøj eller isolerende handsker.

- Skadelidte medhjælper var ved at skifte en sikring i en rørmast, da der skete en kortslutning. Sikringen var placeret i en klemrække i rørmasten og skadelidte brugte en spidstang til at løse sikringshovedet. Da tilskadekomne løsnede sikringshovedet blev klemmen vredet i stykker og der skete en kortslutning mellem 2 faser.
- Ved demontering af et stillads kom skadelidte i berøring med spændingsførende dele, idet en aluminiumsplade fra stilladset rørte ved et kabel, hvor isoleringen var defekt. Kablet var tæt ved et armatur og uden for rækkevidde. Fejlstrømsafbryderen koblede ud.
- Skadelidte fik et elektrisk stød ved montering af afdækning foran elmålerens klemkasse. Da afdækningen drillede lidt ved påmontering, "smuttede" venstre pegefinger og kom i berøring med L1 på klemrækken. Skadelidte arbejdede med spænding på og anvendte ikke L-AUS værktøj eller isolerende handsker.
- Skadelidte ekspedient ville flytte en lampe, som var placeret i en strømskinne i butikken. Skadelidte stod på en stige og arbejdede med en skruetrækker, da skadelidte fik et elektrisk stød. Skadelidte kunne ikke forklare, hvad der var sket, men det er overvejende sandsynligt at skruetrækkeren, som ikke var en L-AUS skruetrækker har berørt de strømførende kontakter inde i strømskinnen. Arbejdsgiveren har efterfølgende givet instruktion om, at ingen ansatte må flytte eller ændre placering af spots på strømskinnerne i butikken.